בשלמא לרבי שמעון בן לקיש לדבריהם

קאמר להו לדידי לא שנא אבר דעובר ולא

שנא אבר דבהמה כי הדדי נינהו אלא לרבי

יוחנן קשיא אלא אי אתמר הכי אתמר אמר

רבי שמעון בן לקיש כמחלוקת בעוברים כך

מחלוקת באיברין ורבי יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר אבל באבר דבהמה ד"ה "אין

שחיטה עושה ניפול א"ר יוסי בר' חנינא מ"ט

דרבי יוחגן אליבא דר"מ האי גופה והאי לאו

גופה אמר רב יצחק בר יוסף א"ר יוחנן יו הכל

מודים שמיתה עושה ניפול ואין שחימה עושה

ניפול במאי עסקינן אילימא באבר דעובר

מיפלג פליגי אלא באבר דבהמה מיתה

תנינא שחיטה תנינא מיתה תנינא פימתה

הבהמה הבשר צריך הכשר והאבר מממא

משום אבר מן החי ואינו מטמא משום אבר

מן הנבלה דברי ר' מאיר שחיטה נמי תנינא

ענשחטה בהמה הוכשרו בדמיה דברי ר"מ

ר"ש אומר לא הוכשרו אי מההיא ה"א מאי

הוכשרו אבשר והא הוכשרו קתני מהו

דתימא חד לבשר הפורש מן הבהמה וחד

לבשר הפורש מן האבר ומאי אולמיה דהאי

מהאי סלקא דעתך אמינא הואיל ומטמא

טומאה חמורה אגב אביו אימא לא ליבעי

הכשר קמשמע לן אמר רב יוסף נקום

דרב יצחק בר יוסף בידך דרבה בר בר

חנה קאי כוותיה דתניא יובשר בשדה

המדולדלין בבהמה ובחיה ובעוף ושחמן

לא תאכלו ילהביא האבר והבשר

לקמן עד. קכט. קכט:),
לקמן קכו:, ג) שם לקמן קכו:, ג) שם [ודף עו:], ד) [ולר יומנן לדברי הכל קאמר להו]
כפ"ל מס"י, ה) [לקמן לקמן
קכו:, ו) [נ"ל רבכן],

ולקמן קכא.],

הלכה ה: מש ג מיי' פ"ה מהלי מאכלות אסורות הל' י סמג לאוין קלב טוש"ע י"ד סי סב סעיף ג:

שימה מקובצת . ז] הכל מודים שמיתה

עושה ניפול. נ״ב עי׳ עושה ניפוץ. ניב עי תוס׳ מנחות דף ע׳ ע״א: **3** ולר׳ יוחנן לדברי הכל האמר להו. נ"ב לא נמצא קאמו ליוו. נבלא נמבא בספרי כ"י: ג] יקבלנה דמיתה עושה ניפול והו"ל בשר מן החי שהוא טהור מטמא משום אבר מן . החי שהרשר הפורש ממוו טהור. הס״ד: ומה״ד ואינו מטמא משום אבר מן . הנבלה וכו': **דו** עושה נפילתה: כן דמשמע דאין . בהן טומאת עצמן הס״ד:

רבינו גרשום בשלמא לר"ש בן לקיש לדבריהם דרבנן קאמר להו. כלומר מה דאמר להו לא אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת האבר המדולדל בה כלומר דלרבנן כשם שמטהרין -ן ככב דעובר כך מטהרין המדולדל בבהמה: אלא לר׳ יוחנן דאמר. אבל באבר דבהמה דברי ונבלה היא אפי׳ שחט אמו למאז האמר ר"מ לא אח טהרה שחיטת טרפה אותה ואת האבר המדולדל: אבל באבר דבהמה אין שחיטה עושה ניפול. וכוללו באבו דבהמה אין שחיטה עושה ניפול. וכוללו השחיטה עמה [ומטהרו] מידי נכלה: ומה דתניא לא אם טיהרה שחיטת מרפה אוחה וואח הארר המדולדל שבה] לר' יוחגן לדברי הכל אמר להן בין יובר יוכי אכוי יון בן לדידיה בין לחכמים: האי גופיה והאי לאו גופיה. כלומר אבר דבהמה גופיה לפיכך כוללו בשחיטה יפיכן כוללו בשוויטה ומטהרו והאי לאו גופיה אבר דעובר: הכל מודים שמיתה עושה בבהמה ומתה שמיתה עושה ניפול ואין כוללת האבר המדולדל בה במיתה ואין מטמא האבר משום נבלה אלא משום משום נבירו איא משום אבר מן החי דחשיב כשמתה כמי שנפל האבר ממנה קודם מיתה ואבר אלא במוקדשין: שחימה עושה ויפול דאח שחיטה עושה ניפול דאם אבר מדולדל בבהמה ושחט הבהמה כוללת השחיטה האבר ומטהרתו מידי נבלה: אילימא מידי נבלה: אילימא באבר דעובר מיפלג פליגי במתני' בשחט את אמו סבר שחיטה עושה ניפול ואין כוללת האבר [עמה] והוי נבלה ורבנן סברי אין מטמא משום נבלה: . מיתה דתנן מתה הבהמה , הכשר. ואם אין מוכשר . לא מטמא דמיתה עושה ניפול ואין כוללתו עמה: שחיטה נמי תנינא. נשחטה

מאיר מעמא דר' יוחנן אליבא דר' מאיר. קנת קשה דשמני אבר בהמה דמדאורייתא שרי אף באכילה כדאמרינן לקמן (דף עד.) דאין להם אלא מצות פרוש וי"ל דמ"מ בעי דכמו שגזרו עליו . חכמים איסור אכילה טומאה נמי היה להו ליגזור: שחימה תנינא. מימה דאדפריך

תנינא טפי הוה ליה :לקיש מינה לריש לאקשויי הובשרו ברמיה. אין לדקדק מדמועיל הדם להכשיר האבר אלמא לא חשיב כניפול דמזה לא הוה משני מידי אלא מדבעי הכשר לקבל טומאת אוכלין קא דייק כדפירש בקונטרס אלמא אין בו טומאת אבר מן החי והיינו טעמא דדם בהמה מועיל להכשיר האבר אפי׳ הוי כניפול משום דאמר דבהמה נעשית יד לאבר וא"ת וכיון דמדאורייתא האבר מותר באכילה לרבי יוחנן כדאמרינן בסמוך ל"ל הכשר מדם בהמה דר' יוחנן גופיה אית ליה בפירקין (לקמן דף עד:) דר"מ סבר כר' שמעון דשחיטה מכשרת ור' שמעון נמי דקחמר לה הוכשרו מפרש רב אשי בהעור והרוטב ולחמו דף חכת.) דטעמא דר"ש משום דדם לא מכשיר דשחיטה מכשרה ולא דם ושחיטה נמי לא מכשרה הואיל ואינה מתרת באכילה ואמאי והרי מתרת באכילה מן התורה וי"ל דמשום דמדאורייתא לא מכשרת שחיטה אפי׳ לר״ש כדאמר לעיל בפ' השוחט (דף לו:) עשאוהו כהכשר מים מדרבנן וכיון שאבר אסור מדרבנן לא מהניא ליה הכשר שחיטה דלא הויא נמי אלא מדרבנן וא״ת להנהו דמוקמי פלוגתייהו בהעור והרוטב (לקמן לף קמ:) דר"מ ור"ש בבהמה נעשית יד לחבר חו בחוחו בקטן וחין גדול עולה עמו דלרבי שמעון אין נעשית יד מנא להו דכיון דאיכא למימר

דטעמא דרבי שמעון משום דדם לא

מכשר ואמאי פליגי ארב אשי וי"ל

דדייקי לישנא דרבי שמעון דאמר לא הוכשרו ולא קאמר אין הדם מכשיר משמע אפילו היה הדם מכשיר הכא לא הוכשרו:

אר מההיא ה"א בו'. ולעולם שחיטה עושה ניפול הקשה הרג ר' שמואל מוורדו"ן °א"כ היכי קאמר ר"ש לא הוכשרו דמשמע דע"י בהמה הוא דלא הוכשרו אבל הכשר מועיל להם והא אוכל שאי אתה יכול להאכילו (ע"י) לאחרים הוא כיון דשחיטה עושה ניפול והוי בשר מן החי וחין הרוי חוכל לר"ש כדחמר בסוף העור והרוטב (לחמן דף קכט.) ולא מקבל טומאה וי"ל דר"ש לדבריהם דרבנן קאמר להו לדידי אוכל שאי אתה יכול להאכילו לאחרים הוא ולא מקבל טומאה אלא לדידכו אודו לי מיהת דלא הוכשרו:

םלקא דעתך אמינא הואיל ומטמא טומאה חמורה אגב אביו לא ליבעי הבשר. כדאמרינן בפרק בא סימן (נדה דף נא.) מה זרעים שאין סופם כו' קמ"ל דוקא סופו אבל תחלתו כי האי דתחלתו מטמא טומאה חמורה ואין עוד סופו לטמא טומאה חמורה משפירש לריך הכשר כך פי' בקונטרס והדין עמו שפירש כן דדוקא כשפירש לריך הכשר אבל בעודו מחובר אין לריך הכשר להלטרף לפחות מכבילה אע"ג דמעשה ען שימש כדאמר בהעור והרוטב (לקמן דף קכט.) דהא אמרינן בסוף פ' טבול יום (זבחים דף קה.) דפרה ופרים (א) מטמאים אוכלין ומשקין מחמת שסופן לטמא טומאה חמורה ולא אמרינן מעשה עץ הוא אף על גב דטומאה חמורה שלהן אינו מטעם ראויות אוכל דחפילו העוסק בשריפת עור ועלמות מטמח בגדים ולריך לומר דטעמא דמעשה ען שימש מהניא לכשפירש שאין סופו לטמא עוד טומאה חמורה והא דאמר בפ"ק דפסחים (דף ית.) פרה ששתתה מי חטאת בטלו במעיה ומפרש התם דבטלו מטומאה חמורה אבל טומאה קלה מטמאים לא חשיבי התם מעשה עץ לפי שמתחלתן לריכין שיהיו ראויין לשתיה ונמצא שטומאה חמורה שלהם אינה אלא מטעם ראויות לשתיית אדם שהיה בהם כבר שאל"כ לא היו ראויין להזאה ולהכי אין לריכין הכשר שרך אפי׳ כשאין סופן עוד לטמא טומאה חמורה:

בשלמה לריש לקיש. דאמר בחיברין נמי פליגי הה אע"ג דר' מחיר קאמר לה לא תקשה ולדבריהם דרבנן דמטהרי בעוברין ובאברין קאמר להו דאע"פ שאתם מטהרין באבר בהמה היה לכם לטמא בחבר העובר שחינו גופה: חלח לר' יוחנו. דחמר דברי הכל חבר

המדולדל טמא היכי תני ואת האבר המדולדל: אלא אי אחמר כו'. והך מתני' דקאמר ר"מ לא אם טהרה כו' לריש לקיש כדשנינן לדבריהם דרבנן קאמר להופה : אין שחיטה עושה ניפול. וטהור מלטמא אע"פ שאסורה באכיל': מאי טעמא דר' יוחנן אליכא דר"מ. דנותן חילוק בין אבר בהמה לאבר העובר: הכל מודים. ר"מ ורבנו: שמיתה עושה ניפול. אבר המדולדל בבהמה ומתה המיתה מפלת אותו ואינו טמא כאבר מן הנבלה אלא כאבר מן החי והפרש יש ביניהם דאמרינן בהעור והרוטב (לקמן דף קכח:) אבר מן החי בשר הפורש ממנו טהור דאין מטמא אלא כשהוא אבר שלם בשר גידים ועלמות אבל נבלה כזית ממנה טמא אב הטומאה: מיפלג פליגי. ר"מ ורבנן בשחיטה: מיחה תנינא. דעושה ניפול: שחיטה תנינה. דחין עושה ניפול: מתה הבהמה. שהיו בה אבר ובשר מדולדלין אבר בפני עלמו ובשר בפני עלמו ומשנה היא בהעור והרוטבה: הבשר לריך הכשר. מים שאם יגע בטומאה שיקבלנה דמיתה עושה ניפול והוה ליה בשר מן החי שהבשר הפורש ממנו טהור ואינו מטמא משום אבר מן החי: ואינו מטמח משום חבר מן הנכלה. שיהח בשר הפורש ממנו טמח משום דמיתה עושה ניפולה כמו שנגמרה נפילתה קודם שמתה: דברי ר"מ. וליכא דפליג עליה במיתה עושה ניפול אלא ר"ש מטהר קתני התם ומוקמינן ליה אפלוגתא אחריתי אבל יו רבי ודאי לא

שהן אסורין ואמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן פליגי עליה אף על גב דפליגי עליה בשחיטה ואמרי אין עושה ניפול גבי אבר דעובר דהא ר"מ נמי שחיטה אין עושה ניפול בבהמה סבירא ליה כרבנן כדמפרש ואזיל וקא חזינן הכא דבמיתה מודי: הוכשרו בדמיה. לקבל טומאת אוכלין. אלמא סבירא ליה אין בהן טומאת עלמן כאבר מן החי דשחיטה הועילה להם אפילו לרבי מאיר דפליג באבר דעובר: לא הוכשרו. ולריכין הכשר אחר לקבל טומאה דקסבר אין בהמה נעשית יד לאבר להביא הכשר עליה: אי מההיא הוה אמינא. כי היכי דפליג ר"מ באבר דעובר פליג נמי באבר בהמה דשחיטה עושה ניפול ומטמא כאבר מן החי: ומאי הוכשרו. דמשמע דאין בהן שטומאה דעלמה: אנשר. האמר דאי נמי סבירא לן שחיטה עושה ניפול הוה ליה בשר הפורש מן החי וטהור הלכך איצטריכא דרב יצחק בר יוסף: והא הוכשרו. לשון רבים קאמר: חד לבשר הפורש מן הבהמה. שהיה מדולדל בה קודם שחיטה כדקתני האבר והבשר המדולדלין בבהמה: וחד לבשר שיפרוש מן האבר. לאחר שחיטה: ומאי אולמיה. דבשר הפורש מן האבר מהפורש מן הבהמה דאלטריך למתנייה: סד"א הואיל. ועם האבר מטמא אדם כנבלה אימא לא תיבעי הכשר לאחר פרישתו ויקבל טומאת אוכלין בלא הכשר: קמ"ל. הוכשרו בדמיה דבעי הכשר. ונפקא מינה להיכא דנחתך כל האבר קודם שחיטה דלא הוכשר בדמיה ואח"כ פירש בשר ממנו דבעי הכשר. ואשמעינן דאע"ג דקי"ל במסכת נדה (דף נא.) מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה ולריכין הכשר אף כל שאין סופו לטמא טומאה חמורה פרט לנבלת עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה אם אכלה לפיכך אין לריכה הכשר לטמא טומאת אוכלין דוקא סופו אבל תחלתו כי האי דתחלתו טמא טומאה חמורה ואין סופו לטמא טומאה חמורה משפירש לריך הכשר: נקוט דרב ילחק בידך. דחמר משמיה דר' יוחנן הכל מודים שחין שחיטה עושה ניפול ולא א] מיהדר לשנויי לישנא דאמרינן ברישא לר' יוחנן דברי הכל שחיטה עושה ניפול: דרבה בר בר חנה קחי כווחיה. משמיה דר׳ יוחנן:

תורה אור השלם 1. ואַנשׁי קרשׁ תַּהִיוּן לִי ּוּבְשָּׁר בַּשְּׂדֶה טְרֵפָּה לֹא תאבלו לַכָּלֶב תִּשְׁלְכוּן שמות כב ל

גליון הש"ם

תום' ד"ה אי וכו' א"כ היכי קאמר ר"ש. תמוה לי הא בפשוטו לק"מ דהכי משנינן דהא ס"ד כר"ל דכך מחלוקת בעוברין ולר"מ עושה ניפול. אבל ר"ש באמת ס"ל דאין עושה ניפול ובתשובה הארכתי:

הגהות הב"ח (**א**) תום' ד"ה סלקא ופרים הנשרפים מטמאים:

הגהות מהר"ב רושרורו

רש"י ד"ה נקוט דר"י בידך וכו' עושה ניפול ולא תיהדר לשנויי וכו׳ כנ״ל:

מוסף רש"י

הבשר. שנדלדל, צריך הכשר. לקבל טומאה מן אם לא הוכשר משנדלדל, דטומאת אין בו טושה ניסול ואינו כמחנבל עמה במיחתה אלא כפרוש מחיים ובשר הפורש מן המי טהול (לקמו קרד:) אבר מן החי. כדפרישית טעמא, דמיתה עושה ניפול כמו שנופל סמוך למיתה ואינו נבלה, הלכך אינו מטמא משום נבלה. בין אבר מן החי מן הנכלה (שם). נשחטה בהמה. נטהרו (האכר והכשר המדולדלין) מלטמא עוד משום נבלה. ואע"פ זורין באכילה כדאמר מובשר בשדה טרפה, מידי נבלה טהרו דאין שחיטה עושה ניפול והוכשרו בדמיה לקבל טומאה בלא הכשר אחר מווחו

אין

הבהמה הוכשרו בדמיה האבר המדולדל והבשר שעל האבר: אי מההיא הוה אמינא מאי הוכשרו הכשר הבשר. כלומר הבשר שעליה ולא האבר עצמו: והא הוכשרו קתני. כלומר במשמע האבר והבשר שעליו: מהו דתימא חד לבשר כו׳. אבל אבר עצמו אימא לא (אלא) מטמא משום נבלה: ומאי אולמיה דהאי מהאי. כלומר מאי אולמיה דבשר הפורש מן האבר לבשר הפורש מן הבהמה בלא אבר דאיצטריך למיתנא הבשר: איצטריך סד"א כרי. כלומר סד"א הואיל ואין כוללת השחיטה האבר עצמו והבשר שעליו מטמא טומאה חמורה דמטמא משום נבלה על גב האבר ולא ליבעי הכשר קמ"ל דר' יוחנן דהוכשרו דקתני חד לבשר הפורש מן האבר וחד לאבר עצמו דאין שחיטה עושה ניפול: נקוט דר׳ יצחק בר יוסף בידך. כלומר דאין שחיטה עושה ניפול ומטהרינן האבר המדולדל בבהמה ואין מטמא אפי׳ משום אבר מן החי בדחזינן הכא דאין בו אלא מצות פרישה דאסור באכילה ואין מטמא: